

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/20/2017
Identifikačné číslo spisu: 7115010713
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7115010713.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabína v trestnej veci proti obvinenému N. G. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného proti trestnému rozkazu Okresného súdu Košice I zo dňa 24. júla 2015, sp. zn. 1T 32/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvineného N. G. s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Trestným rozkazom Okresného súdu Košice I zo dňa 24. júla 2015, č. k. 1T 32/2015, bol obvinený N. G. uznaný vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

dňa 28. decembra 2012 v predajni U., L., ul. F. X uzavrel Zmluvu o spotrebiteľskom úvere so spoločnosťou T. V. E., a.s., D., F. XXXX/XXX, č. 4212151028, znejúcu na sumu 386,10 € s ročnou percentuálnou mierou nákladov 46,35 % a ročnou úrokovou sadzbou 38,01 %, predmetom ktorej bolo financovanie kúpy tovaru v predajnej cene 429,- € a zaviazal sa úver splatiť v pravidelných 24 mesačných splátkach po 23,72 €, avšak pri uzatváraní zmluvy uviedol nepravdivé údaje týkajúce sa zamestnania a úver nespláca, čím tak uviedol spoločnosť T. V. E., a.s. do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie a splácanie úveru a spôsobil jej tak celkovú škodu vo výške 457,73 €.

Okresný súd uložil obvinenému N. G. podľa § 222 ods. 1, § 36 písm. l/, § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému bola uložená povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti T. V. E., a.s. D. škodu vo výške 457,73 Eur.

Proti tomuto trestnému rozkazu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutím bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol, že mu bola odňatá možnosť podať riadny opravný prostriedok (odpor) proti Trestnému rozkazu okresného súdu, nakoľko obhajcovi nebol trestný rozkaz zákonom predpísaným spôsobom doručený do vlastných rúk, a teda nikdy nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť. O existencii obžaloby a Trestného rozkazu a o jeho nedoručení sa obhajca dozvedel až pri štúdiu spisu po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti.

V ďalšej časti dovolania obvinený poukázal na skutočnosť, že v predmetnom konaní mu bol Opatrením Okresného súdu Košice I z 9. júna 2014, sp. zn. 0Tp/773/2014 ustanovený obhajca z dôvodu povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 2 Tr. por., nakoľko obvinený nevie čítať a písať. Nedoručením Trestného rozkazu obhajcovi obvineného, stratil obvinený možnosť podať v zákonnej lehote opravný prostriedok. Tým, že okresný súd nesplnil zákonnú povinnosť, keď rozhodnutie nedoručil obhajcovi, došlo zásadným spôsobom k porušeniu práv obvineného, ktorý ako analfabet nemohol uplatniť svoje právo podať proti nemu riadny opravný prostriedok - odpor.

Obvinený, resp. jeho obhajca musia mať možnosť realizovať svoje právo na obhajobu a je len na ňom, či ho využije. Obvinený môže realizovať svoje právo na obhajobu, vyjadrené možnosťou podať opravný prostriedok proti Trestnému rozkazu až potom, ako bol Trestný rozkaz riadne doručený. Keďže ale rozhodnutie nebolo doručené obhajcovi obvineného, svoje právo podať riadny opravný prostriedok uplatniť nemohol.

Z uvedených dôvodov dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil porušenie zákona v konkrétnych ustanoveniach v neprospech obvineného, napadnutý Trestný rozkaz zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie.

K podanému dovolaniu sa vyjadril okresný prokurátor, ktorý uviedol, že v prípade ak Trestný rozkaz nebol doručený obhajcovi obvineného, tak dovolanie považuje za dôvodné, pretože bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, čím je naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. V takom prípade navrhuje postupovať v zmysle § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podaného obvineným N. G. bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa PZ zo 4. júna 2014, ČVS: ORP-998/5-VYS-KE-2014 bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie N. G. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., dňa 2. júla 2014 bol obvinený vypočutý, pričom vyšlo najavo, že obvinený nevie písať a čítať a pred výsluchom sám požiadal z tohto dôvodu o ustanovenie obhajcu. V nadväznosti na to Opatrením sudcu pre prípravné konanie z 9. júla 2014, sp. zn. 0Tp/773/2014 bol obvinenému ustanovený obhajca JUDr. Richard Bauer, a to podľa § 37 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať.

Po podaní obžaloby prokurátorom okresnej prokuratúry (12. júna 2015) samosudca okresného súdu vydal 24. júla 2015 Trestný rozkaz, ktorým bol obvinený N. G. uznaný vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovej časti obžaloby a podľa § 222 ods. 1, § 66 písm. l/, § 38 ods. 3 Tr. zák. mu bol uložený trest odňatia slobody na 12 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov (podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák.) a súčasne bol podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazaný k povinnosti na náhradu škody poškodenej spoločnosti T. V. E., a.s. D. vo výške 457,73 Eur.

Tento trestný rozkaz bol doručený obvinenému (17. augusta 2015), Okresnej prokuratúre Košice I (13. augusta 2015) a poškodenej strane (17. augusta 2015), avšak nebol doručený obhajcovi obvineného JUDr. Richardovi Bauerovi.

V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím trestný rozkaz Okresného súdu Košice I, na ktorom bola vyznačená právoplatnosť dňom 26. augusta 2015. Tu treba v súlade s tvrdením dovolateľa uviesť, že nedoručením Trestného rozkazu obhajcovi obvineného došlo k odňatiu možnosti obvineného využiť uplatnenie riadneho opravného prostriedku. Za tejto situácie treba konštatovať, že trestný rozkaz okresného súdu doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. por. do vlastných rúk sa doručuje osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis takéhoto rozhodnutia.

Podľa § 354 ods. 2 Tr. por. trestný rozkaz sa doručuje obvinenému, ak má obvinený obhajcu, aj jeho obhajcovi prokurátorovi, zúčastnenej osobe a poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody: ak má poškodený alebo zúčastnená osoba zákonného zástupcu alebo splnomocnenca, doručí sa trestný rozkaz len zákonnému zástupcovi alebo splnomocnencovi poškodeného alebo zúčastnenej osoby.

Podľa § 355 ods. 1 Tr. por. veta prvá obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, ako aj prokurátor môžu podať proti trestnému rozkazu odpor. Odpor sa podáva na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, a to do ôsmich dní od jeho doručenia. Osobám, ktoré môžu podať odvolanie v prospech obvineného okrem prokurátora, sa lehota končí tým dňom ako obvinenému. Ak sa trestný rozkaz doručuje obvinenému a aj jeho obhajcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané neskôr.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

V posudzovanom prípade tým, že trestný rozkaz nebol doručený obhajcovi obvineného, nemohol nadobudnúť právoplatnosť, keďže v zmysle citovaného ustanovenia § 354 ods. 2 Tr. por. obhajcovi obvineného musí byť rozhodnutie doručené, ktorý následne má právo zväziť, či proti nemu v zákonnej lehote ôsmich dní podá opravný prostriedok. S prihliadnutím aj na mentálne schopnosti obvineného N. G., tomuto bola odňatá možnosť napadnúť trestný rozkaz riadnym opravným prostriedkom.

Treba zdôrazniť, že dovolaním, ako mimoriadnym opravným prostriedkom je možné napadnúť len právoplatné rozhodnutie. Obvinený N. G. dovolaním napadol rozhodnutie, ktoré nebolo doručené jeho obhajcovi, a teda nemohlo nenadobudnúť právoplatnosť. Tzv. doložka právoplatnosti, ktorá bola na predmetnom rozhodnutí nesprávne vyznačená, má len deklarátorny význam a nemá žiaden vplyv na nadobudnutie jeho právoplatnosti de iure. Správne určenie, ktorým dňom nadobudne rozsudok resp. trestný rozkaz právoplatnosť (vyznačením na doložke právoplatnosti), je významným nielen z hľadiska posúdenia existencie procesnej prekážky res iudicata, ale aj z hľadiska vymedzenia lehoty pre podanie opravných prostriedkov a nesprávne potvrdenie súdu o tom, kedy nastala právoplatnosť rozhodnutia, nemôže byť na ujmu obvinenému. Doložka právoplatnosti nie je právnou skutočnosťou, ktorá by mala vplyv na právne účinky plynúce z rozhodnutia, pretože takýto vplyv má len právoplatnosť rozhodnutia ako taká, ktorá nastane nezávisle na vôli súdu či procesných strán okamihom, keď sú splnené zákonné podmienky a keď ho už nemožno napadnúť riadnym opravným prostriedkom. Doložka právoplatnosti je teda len úradným osvedčením o právnej skutočnosti - nadobudnutí právoplatnosti.

Z uvedených dôvodov nemohol Najvyšší súd Slovenskej republiky postupovať inak, ako dovolanie obvineného N. G. podľa § 382 písm. f/ odmietnuť ako dovolanie podané proti neprávoplatnému

rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Konvalidáciu bude možné dosiahnuť realizáciou doručenia trestného rozkazu Okresného súdu Košice I z 24. júla 2015, sp. zn. 1T 32/2015 obhajcovi obvineného v zmysle § 354 ods. 2 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.